

F. H. 24, 14.

De Divina protectione et conservatione 3.
Ruthenici Geraciensis

(X202-1153)

Yb
918

SOTERIA
ILLUSTRIS RUTHENEI,
IN HONOREM DEI,
AUSPICIIS
ILLUSTRISSIMORUM COMITUM
AC DOMINORUM,

Dn. HEINRICI PRIMI,
Dn. HEINRICI TERTII,
Dn. HEINRICI QVARTI,
Dn. HEINRICI OCTAVI,
Dn. HEINRICI DECIMI,

Junioris Lineæ Ruthenorum , Comitum ac
Dominorum à Plavia, Dominorum in Greiza, Crannich-
felda, Gera, Schleiza & Lobensteinio, &c.

INAUGURATIONE SOLENNI
CUM NOVI AUDITORII,

TUM ET
THEATRI

IN COLLEGIO RUTHENICO RESTAURATO,

*Cras, Deo clementer indulgentia ac perendie
CELEBRANDA,*

NOMINE PUBLICO
INDICANTUR.

AD QVAM SOLENNITATEM
IIDEM GRATIOSISSIMI NUTRITII,
UT ET

Per quam Venerabiles Ordinarii juxta & Extraordinarii

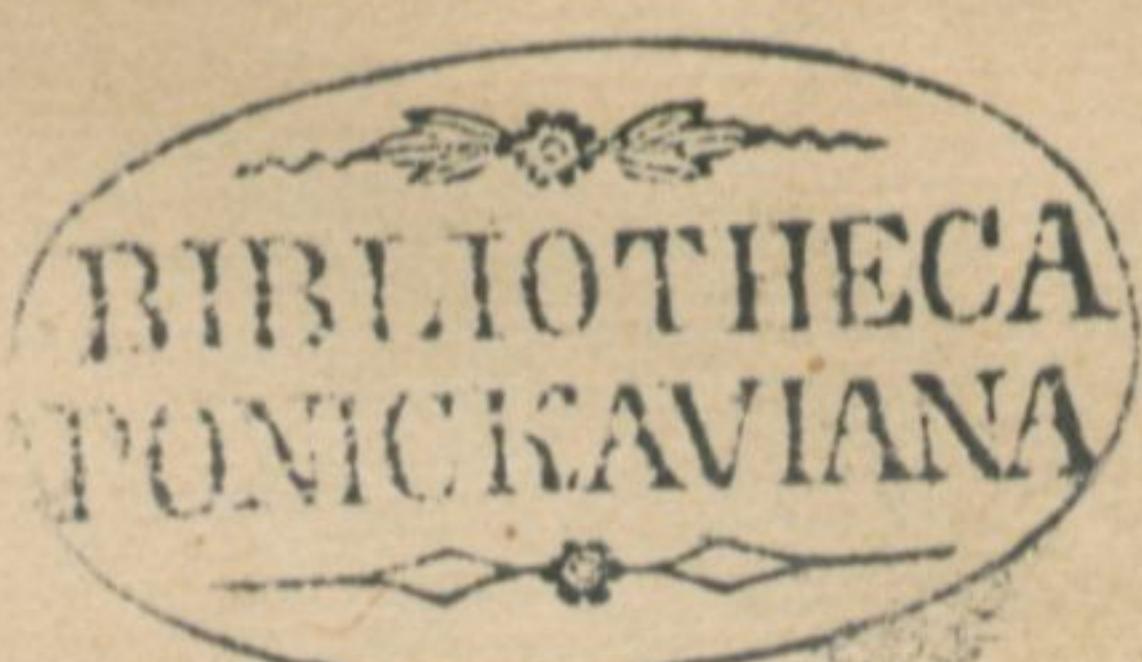
I N S P E C T O R E S ,

HOSPITES ITEM SPECTATISSIMI, OMNESQVE
INTER GERANOS ERUDITI,

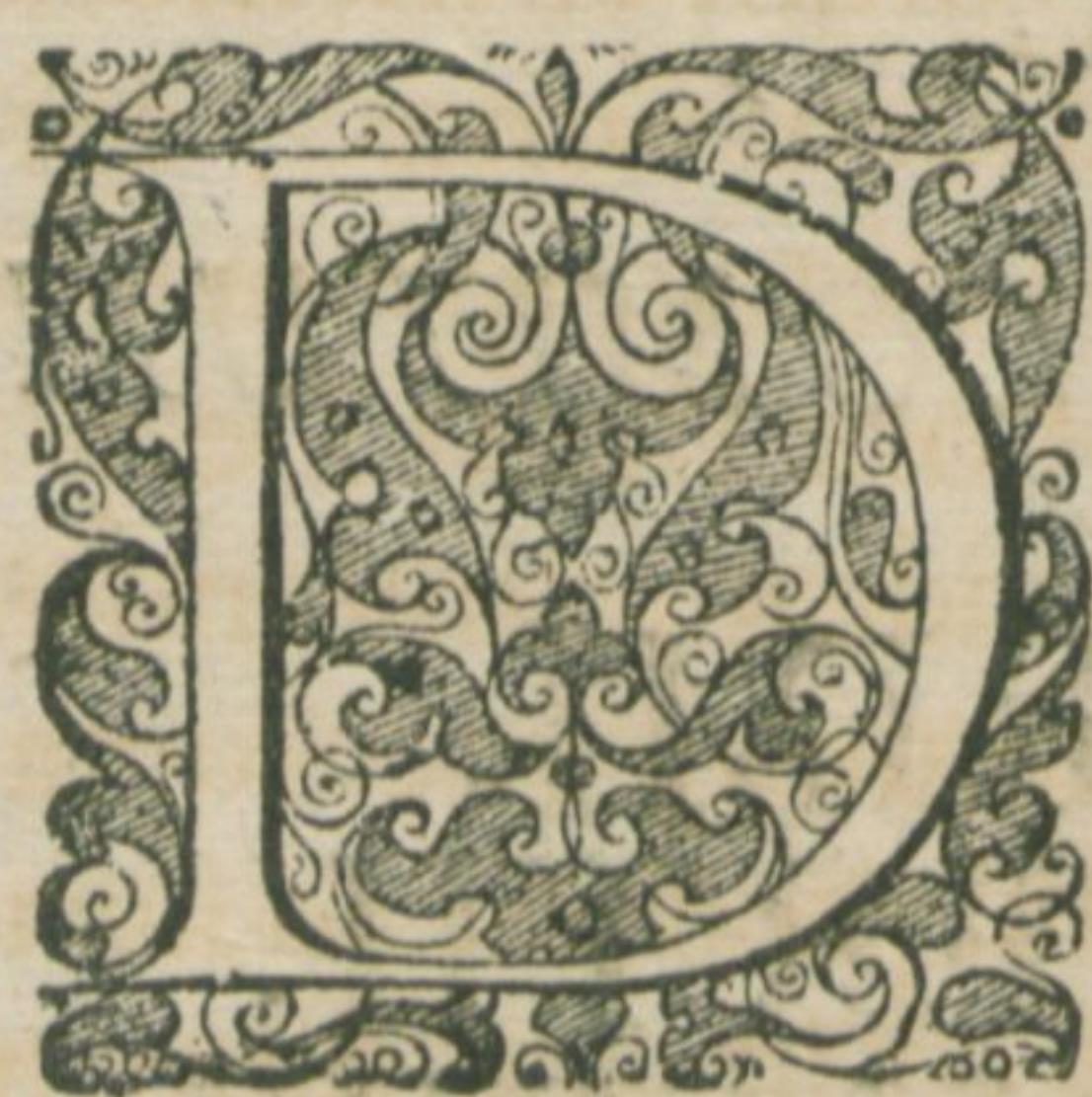
*Humillimè, Observantia singulari ac Humanitate
amicabili
INVITANTUR*

M. JOHANNE FRIDERICO KOEBERO,
Gymnasi Provincialis Rectore.

GERÆ, TYPIS GEORGII HEINRICI MÜLLERI.

Plu Viro.
M. JOH. Georg. FRAN
KIO, Neuburgensis
diacono bene meritiss.
Fautor singulariter col.
1 officiis mittit.

¶ Onec vastissima hæc universi
moles stabit inconcussa , vix ac ne vix
qvidem futurum hariolamur , ut, cùm
Scholæ , pietatis & literarum palæstræ
certissimæ , gloriae DEI velificantur u-
nicè , morumqve honestati ac civium
saluti litent , & suas adeo utilitates in o-
mnes hominum status , conditiones & ordines , ad fluminis
instar effundant ; variis non objiciantur odiis , innumeris
non conflictentur cum adversitatibus , nec qvam plurimis
exponantur malis . Ita n. per corruptam naturam fieri solet ,
ut se malitia opponat virtuti semper , improbitas bonitati .
Qvin ipse Satanus , teterimus salutis nostræ hostis , omnem
movet lapidem , omni opera , contentione & industria in id
incumbit , ut Scholas sive palam , sive clanculum oppugnet ,
subvertat , radicitus extirpet . Non ignarus pro suâ , qvâ est ,
calliditate , prodire ex Scholis , & undiqvaq; terrarum emitti ,
qvi divina vi armati , regnum ejus noxiosissimum adoriri , op-
pugnare fortiter , ac feliciter imminutum ire non vercantur .
Sed ut gloriâ DEI & honore prius nihil aut magis qværunt
Scholæ : ita easdem nec clementiâ suâ & bonitate , nec ho-
nore destituit Deus . Eo fit , ut , qvamvis oppugnantur un-
diquve , tamen contra invidiam hominum , calliditatem atq;
soleritatem Diaboli , contraq; omnes insultus invictæ stent ,
& facile cum omnium admiratione conserventur . Cujus
exempla ut è longinqvò arcessamus , opus non est , cùm do-
mi suppetant non una . Nihil ergò nunc dicemus , qvàm
gratiosè à Deo inter tot bellorum calamitates conservata sit
Patria ; nihil memorabimus , qvàm paternè ac feliciter divi-
na Veritas contra tot improborum infidias asserta : de eò
nunc exponere tantum , & grato recolere animo sedet , qvàm
benignè ILLUSTRE HOC RUTHENEUM per ipsius
gratiam defensum , sartumq; ac tectum hactenus conserva-
tum sit . Qvamvis enim & illa DEI O.M. gratia , qvam publicæ
rei

rei & Ecclesiæ , pro ineffabili bonitate sua, exhibuit, gratias
mereatur & laudes immortales; nescio tamen, qvì fiat , ut
de suo statu qvisq; & loquamur libentissimè, &, qvid de eo
factum, non injucundè recensemus. Præteriorum qvip-
pe s̄tavis recordatio malorum est. Qvorum & memoriâ
ad laudes DEI excitamur, à qvò erepti iisdem sumus. Igi-
tur ô qvanta, qvàm insignis, qvàm varia est tua, qvâ in Gy-
mnasium nostrum usus fuisti, bonitas, ô bone Deus? De qua
digne exposituro mihi, Poëtarum mos videatur imitandus,
qvi in grandia delati, centum sibi ora, centumq; voces opta-
re solent; nisi vanum hoc sit, & quo nihil proficere ad sum-
mam liceat. Neq; enim ullius tantum est ingenii flumen,
tanta dicendi vis, tanta ubertas scribendi, qvæ non dicam e-
xornare, sed enarrare saltem ac numerare bonitatis divinæ
documenta possit. Recensenda interim, si non qvà par est,
attamen, qvalicet. Eccui igitur si non visum, saltem auditum
non est horrendum illud incendium, qvò omnis conflagra-
vit superioribus annis Germania, tota contremuit Europa?
Qvacunq; incubuerat armorum vis, ibi metus & terror &
desperatio agebant omnia vertebantq;. Clades excidiaq;
& interitum non minabatur, sed inferebat, certè conabatur
inferre. Et veluti, ubi obſcœna tempeſtas incubit nobis,
cœlum terræ videtur misceri, dies ipsa eripi, ac nulla omnino
lux, niſi maligna & horrenda fulgurum, relinqvi, ac præterea
procellis concuti omnia, ventorum violentia agitari, grandine
horrendâ frangi, imbre impetuoso deprimi ita ſolent, ut
non tam ſegetibus & agris, qvàm univerſo propè generi hu-
mano exitiū perniciesq; ultima intentetur: ita bellum il-
lud & magnitudine periculōsum & latè diviſum atq; diſper-
ſum, qvid aliud poterat, qvàm ſtrages dare hominum, fune-
ra urbium, excidia regionum? Bellum enim tunc demum
pulcherrimè putatur geri, cùm qvàm latissimè ſpargitur cla-
des, ſolitudinem infert populis, &, qvicq; id reſtat, proſternit
ac ruit. Colligitur inde ex facili, qvod nec Scholis peperce-
rit contumacissimus belli furor. Nempe qvod Marium di-
xiſſe legimus, præ armorum ſtrepitū, ſe exaudire leges non
potuiffe; id in præſenti qvoq; habebit locum, ſtatuendumq;
omnino erit, innocentē Musarum voces percipi non potuis-

se inter terribiles Martis fragores. Unde factum dubio procul
est, ut negligerentur ubiq; studia, docentes æq; ac discentes
ejicerentur auditoriis, sapientiae ac pietatis officinæ occlude-
rentur, devastarentur passim ac nefariè exscinderentur. Vix
n. esse pretium literis potest, cum vi ceperunt geri res, interq;
Martia tela, ut Virgilianus pastor conqueritur, tantum valent,

--- --- --- quantum

Chaonias dicunt; aquila veniente, columbas.

Ista igitur calamitas, qvæ omnium communis erat, sejuncta
a nobis nequaquam poterat esse. Qvos criminum societas
antè, eos mali fortuna, qvæ seqvi peccatum solet, non imme-
ritò conjungebat. Hinc parum aberat, qvin & nostræ Mu-
farum aræ in haras, acroateria in stabula, ædes in nequitiarum
sedes, subsellia in latrocinia qvandoq; converterentur. Ve-
rum, qvod Deo unicè imputamus, nunquam in tantâ miseri-
â factum meminimus, ut planè penitus cessarent hoc locò
studia, ac inter arma filerent omnino Docentium voces. Cer-
tè non defuerunt, qvi etiam tunc sua Gymnasio nostro pro-
fitebantur nomina, & ad nos discendi gratiâ aliunde concur-
rebant. Qvid? & sedulâ Praeceptorum institutione non
pauci iis locupletabantur profectibus, ut, non planè Ruthe-
nei emarcuisse aut intercidisse florem, videre cordatores
possent. Eorum, qvi inter publicas istas calamitates DEO
consecrati ac Musis, in sinu hoc blandissimo adoleverunt,
complures nominare possemus, opus si foret. Neq; dubi-
tamus, qvin grato iidem animo nobiscum piè agnoscant, si
qui supersunt, in qvos tantum boni tunc contulit DEUS.
Qui qvanquam criminibus nostris iratus, noluit tamen nos
usq; ab stirpe eversos. Adeò &, cùm castigat, Patereft, &
cùm offensus, nostræ hominum imbecillitatis memor, sup-
plicib⁹ parcit. Me minisse obhorrescit animus gravissimi calus
civitatis nostræ, cùm ante hos ipsos qvatuor & quadraginta
annos, ipso Paschatos festo, non fortuitò, sed oblato ab ho-
stibus incendiò, potior, isqve melior oppidi hujus pars proh
dolor! deflagraret. Namqve nec templum ornatissimum,
nec præclara Gymnasii nostri ædificia ac palæstræ vim flama-
marum effugere poterant: vagabatur latissimè ignium furor,
nec lares solum privatos, sed publicas etiam Deoq; ac studiis
sacras

sacras miserrimè involvebat ædes. Actum videri poterat de Gymnasio illustri: & actum revera fuisset, nî intervenisset bonitas Divina, &, qvasi objecto suæ Clementiæ scuto, ruinam declinasset. Qvod itaq; PIENTISSIMUS & GLORIOSÆ RECORDATIONIS FUNDATOR, PRÆCELSUS HEINRICUS POSTHUMUS, amplificandæ gloriæ, cœlestiq; propagandæ veritati excitaverat Pædevterion, suas videlicet maximas in hâc vita delicias; id non patiebatur intercidere omnino, gloriæ suæ præpotentissimus arbiter, DEUS. Non qvidem fieri poterat, qvin casu tam funesto interrumperetur aliquid operis boni; non finiebatur tamen, nec cessabat diu nimis, sed velut, qvi pauxillâ refocillarunt se quiete, alacrius deinde surgunt ad operas intermissas; sic, si qvid intermissum in tanta omnium perturbatione, id, qvâ potuit fieri contentionе maxima, compensatum facile fuit. Collectæ igitur & ex fuga retractæ sunt illicò trepidantes Musæ, qvibus per annos aliquot Collegium, ut tunc vocabatur, CONRADINUM vel, ut hodiè dicitur, LIMMERIANUM hospitium præbuit non ingratum. Interim fervente adhuc belli fatalis æstu, curâ & provisionibus ILLUSTRISSIMO-RUM TUNC TEMPORIS NUTRITORUM, ex faviliis resurgebat Gymnasium, restitutis in integrum & Auditoriis, & habitaculis plororumq; Præceptorum. Neq; enim inenarrabilis RUTHENORUM in Musas amor jacere in ruinis poterat pati illarum sedes; vigilabat perpetim, nec quiescebat, donec stupendis planè sumptibus cum Templò starent resuscitatæ Gymnasii ædes: Diligentium agricolarum instar, qvi, ubi magna detonuit tempesta, in agros excurrunt & hortos, ut, si qvid nocuerit, mature reparent, perdita etiam ac deleta restaurent. Adeò à Vesti similibus, hoc est, optimis mentibus, ô BENIGNISSIMI NUTRITII, divina nunquam benignitas abest, sibi demit, ut largiatur aliis, eget, ut suppetat aliis, qvò egebant, sui obliviscitur qvasi, ut publicè profit, suum defraudat ærarium, ut Salus communis promoveatur. Et per Vos igitur Vestrāmq; munificentiam sibi restitutum tunc suo pristino nitori ploram partem est Gymnasium. ΜΕΓΑΛΗ ΧΑΡΙC ΗΜΙΝ. Sed cùm & hīc non parum debeamus cùm favori Nobilissimi Eqvitum Ordinis,

A 3

tum

tum Urbium per Dynastias JUNIORIS LINEÆ RUTHENICAS florentissimarum benigitati ; & his maximas publicè gratias agimus, majores etiam habemus. Florete perpetim, STATORES LITERARUM, & qvicqvad in restaurationem impendistis Gymnasii, largissimo fœnore DEUS rependat. Habet pessimum bellum torrentis instar, qvi virgultorum haud tantum & arborum strages exercet, pecundumq; ac armentorum dejicit greges, sed qvi lapidibus & saxis obruit, limoq; & arenis obducit omnia , qvacunq; ruit. Ita non perdit modò, depopulatur, evertit, qvicqvad deprehendit boni, verùm multa, vel innumerabilia potius trahit secum & importat mala. Idq; diuturno in bello, qvò tota propè eversa Germania est, qvantò cum damnò, qvantò cum dolore exitioq; experti sumus? Qvoties cùm spes votaq; agrestium hostilis immanitas vertisset, annona incensa fuit & flagellata? Qvò cum sterilitas interdum accederet ; Fames, ultimum suppliciorum humanorum Livio dicta, qvos non adorta est, imò qvantam ubiq; non dedit stragem? Famem semel atq; iterùm Pestis secuta est horrenda & immanis, qvæ, qvicqvad reliquum fecerat vel belli violentia, vel famis rabies, id propemodum omne pessum dedit. Qvid dicam ærufatorum neqvissimas artes, ac tristissimum illud monetarium malum, qvò nec Gera nostra conflectata parum fuit? Dubium non est qvin tempora fuerint planè dura, inauspiciata & misera omnino, studiis certè, & nostro inprimis Ruthenéo perniciosa. Audiamus, qvid suo tempore, nempe Annō hujus Seculi XXIV. hâc de re conqvestus publicè sit qvidam Gymnasii hujus Rector laboriosissimus. Ita verò ille: Meritò non nemo, cui judicium melior formavit Pallas, miratur, qvòd Schola nostra non sit dissipata, cùm tamen jam nunc vix qvinq; inter Discipulos liberali fruantur hospitio, cæteris interim , qvi inceptam apud nos studiorum telam pertexere satagunt, per annum , vel centum, vel septuaginta florenos, aut circiter pro mensa solvere, & nihilominus laboriosissimum illud privatæ informationis onus subire coactis. O extremam infelicitatem! Qvæ qvoniam non planè revertit Rutheno-provinciale Gymnasium; eccui, nisi soli DEO, Scholarum O.M.Conservatori, seremus acceptum? Et qvantum

tum est illud: annon habendum maximi, qvòd eadem benignitas DEI & potentia contra tot hostes, tot æmulos, tot invidos, tot obrectatores, qvorum dentes Theoninos expertum qvandoq; est Rutheneum illustre, idem clementissime conservavit, &, rumpantur ut ilia Momo, adhuc tuetur? De cuius perpetuo flore sic aliqvando Vir excellentissimus, deq; re literariâ benè merentissimus, ominabatur, & nos cum ipso præfiscini auguramur:

Lauriger. Hic. Helicon. Hic. Hic. Ceu. Victor. Ovabit.
Nobile que. Extollet. Caput. Et. Contraria. Quævis.
Calcabit. Pedibus. Deus. Hoc. Helicone. Quiescit.

Vidit hoc tota propè Germania, qvà meliores seqvitur partes, vidit, & admirata est: viderunt nec pauci exterorum, ac plausum dederunt. Et ecce ad benè de Gymnasio sperandum novum nunc signum sustulit insignis clementia ILLISTRIS-SIMORUM COMITUM AC DOMINORUM, DN. HEINRICI I. DN. HEINRICI III. DN. HEINRICI IV. DN. HEINRICI VIII. AC DN. HEINRICI X. JUNIORIS LINEÆ RUTHENORUM, COMITUM AC DOMINORUM à PLAVIA, DOMINORUM IN GREIZA, CRANNICHFELDA, GERA, SCHLEIZA ET LOBEN-STEINIO, COMITUM AC NUTRITIORUM NO-STRORUM PLANE GRATIOSISSIMORUM. Hienim LAUDATISSIMI HEROES qvemadmodum vestigia, immortalis cum nominis gloriâ qvondam à BEATISSIMÆ RE-CORDATIONIS AVO AC PARENTIBUS pressa, exaltissimè seqvuntur: ita nihil habent insuper, qvod ad salutem, incolumitatem ac vigorem Scholæ provincialis suæ pertinere, pro exasciatâ suâ prudentiâ ac bonitate, arbitrantur. Itaq; IPSIS non fuit satis tueri sollicitè ac conservare Viridarium, qvod manu auspiciatissimâ plantaverant SUI & rigaverant largissimè: amplificandum qvoq; ILLIS videbatur, & adeò, qvod hactenus informe rudus jacuit, & cineribus ac favillis, per violentiam Martis, ac Vulcani crudelitatem anno M. DC. XXXIX. obrutum & involutum fuit, denuò reparandum Majus Auditorium, tantumne? imò & præstantissimo, variisq; scenis conspicuo & elegantissimè picto Theatro, qvalenunquam antidhac Gera habuit, locupletandum & exor-

nandum è re nostrâ putaverunt. Ut adeò, qvi Acroterium
vetus se conspexisse recordatur, & cum restaurato hoc con-
fert, non possit non fateri, hoc longè augustius ac splendidius
esse, qvàm priscum illud ædificium. Jaëtitavit qvondam
Augustus Cæsar, Imperatorum optimus idem & maximus,
Romam se invenisse lateritiam, sed fecisse deinceps marmo-
ream. Si pateretur inusitata ILLUSTRISSIMORUM CO-
MITUM NOSTRORUM moderatio, idem suo qvodam
jure nunc gloriari possent. Nam & IPSI, qvod in ruderis-
bus ac parietinis delituit Auditorium, excitârunt denuò, &
in meliorem faciem opere ac cultu splendidiore restituerunt;
documento evidentissimo, suam in illustre Rutheneum Cle-
mentiam nec imminutam esse, nec tantillum declinâsse à
BENIGNISSIMORUM AVI ET PARENTUM, jam pri-
dem inter cœlites triumphantum, Gratiâ ac Bonitate. Ce-
lebratur apud antiquos Asclepiadarum familia, qvòd in ea-
dem per annos plus mille artis medicæ studium ea florue-
rit constantia, ut liberi semper parentū vestigiis insisterent, &
avitæ artis possessionem sibi vindicarent. Sic & qvam com-
modare primùm Musis Gratiam cœpit ILLUSTRISSIMUS
AVUS, Gymnasi Parens ac Fundator Magnificentissimus,
& qvam deinde PARENTES ac PATRUELIS OPTIMI
MAXIMI summâ cum laude iisdem exhibere perrexerunt;
candem omnino hodienum PRÆCELSI NOSTRI RU-
THENI pari constantiâ ac magnitudine probant, diffusuri
hanc ipsam & in PROLEM GENEROSISSIMAM, prout
spes non incerta allucet, Natosq; Natorum, & qvi ab his na-
scetur unqvam. Ut adeò Vespasianos, Constantinos, Ca-
rolos, alios, si non pari splendore ac magnificentiâ, non im-
parit amen animo, favore & bonitate in literarum studia æ-
mulentur MÆCENATES NOSTRI GRATIOSISSIMI.
Et hi igitur, ut evidentissimè ostendant, & præter omnium
oculos manifestissimè in luce ponant, qvanta in Rutheneum
sint Clementia, decreverunt gratiosissimè, ut novum istud
Auditorium DEO ac Musis exædificatum, nunc solennita-
te qvadam publica & memorabili dedicetur ac consecretur.
Et initium qvidem crastinò die, qvem felicem DEUS esse ju-
beat, futurum est ACTU QVODAM ORATORIO, ubi è
cathe-

cathedrâ novâ VIR PLURIMUM REVERENDUS, AMPLISSIMUS ATQVE EXCELLENTISSIMUS DN. HEINRICUS CONRADI, SS. THEOLOGIÆ LICENTIATUS, ECCLESIÆ NOSTRÆ PASTOR, EJUSQVE ET VICINARUM SUPERINTENDENS VIGILANTISSIMUS, CONSISTORII RUTHENO-PLAVIENSIS ASSESSOR PRIMARIUS, NEC NON ILLISTRIS RUTHENEI INSPECTOR GRAVISSIMUS, primam habebit Orationem, lectiones suas Theologicas bono, qvod auguramur & sincerè exoptamus, omne auspiciaturus. Qvò factò, eandem consendent cathedralm TRES NOBILISSIMI ADOLESCENTES, nempe JOH. LUDOVICUS à Raundorff/EQ. MISNICUS, JOH. DANIEL à Roseriz / EQ. MISNICUS, nec non ANTON. CHRISTIANUS à Cospot/EQ. VARISCUS, emblematæ, qvæ in cathedrali conspicuntur picta, oratiunculis illustraturi. Perendie autem, cum bono DEO, DRAMA ORATORIUM in Theatro exhibebitur, qvo historia quasi Fundationis Gymnasii, variis nempe fictionibus interplata, sub schematibus certis, more Comico, sistetur, vel potius, qvidqvid in deliberationem aut venit, aut venire fortasse potuit, cùm in eriendo ac condendo illustri Rutheneo occupatus esset INCOMPARABILIS HEINRICUS POSTHUMUS, qvem nulla erit tām surda posteritas, nulla tām ingrata fama, qvin in cœlum debitum maximisq; laudibus ferat. Ita enim nec incommode restaurari memoriam LONGE MERITISSIMI DYNASTÆ, & dedicari elegans egregiumq; Theatrum rectissimè posse, rati sumus. Actus igitur illius Dramatici summa hoc veluti conspectu exhibenda ac proponenda paucis videtur. Idcirkò statim initio ILLUSTRISSIMIS DOMINIS NUTRITIIS, de felici ONOMASTERIORUM reditu gratulabitur humillimè GEORG. CONRADUS à Baßdorff/EQ. VARISCUS. Nam qvia hæc solennitas in ipsum HEINRICI diem, qvod nomen LAUDATISSIMIS RUTHENIS NOSTRIS, & lustricum est & gentilitum, incidit; ideo id nec in super habere, & omnibus proseqvi devotis, par omnino & æquum arbitrati sumus. Cujus qvidem gratiâ & Ode Germanica, musicis instru-

strumentis intermixtis, decantabitur. Hinc præmisso Prologo, sub scheme Apollinis, cuius personam sustinebit BALTHASAR HEINRICUS à Nißschwitz / EQ. VARISCLUS, & Argumentatore, GEORG. HEINRICO à Rauffung / EQ. VAR.

ACTU PRIMO,

Prodibit primùm *Dynastia Ruthenica*, blandissima illa Musarum nutrix (JOH. CHRISTOPHORUS Frauendorff / NUMBURG.) debitas DEO gratias actura pro concessis clementer beneficiis, qvibus fruia summo cum gaudio fuit ad illa usque tempora, qvibus decretum de Scholâ provinciali constituenda, opere ipso impletum fuit, h. e. usq; ad annum hujus seculi, jam in senium vergentis, octavum. Et qvoniā Dynastiæ laudatissimæ nunquam non Salus publica curæ fuit a cordi, qvoniā item perpetuo ac clementi amore in Patriam flagravit; ideo his, tanquam individuis comitibus ac sociis stipata accedet. Ex qvibus eidem *Salus publica* (Gottlob AUGUSTUS à Reibold / EQ. VARISC.) felicitatem, qvam deprædicavit, gratulabitur ex animo: *Amor verò patriæ* (CENTURIUS à Miltz / EQ. MISN.) stimulos addet ac incentivum, ut ad augendam Provinciarum suarum felicitatem, & de Scholâ provinciali instituenda cogitationem fuscipiat. Etsi enim calcarī non erat opus, qvod adderetur currenti, cùm per se ipsum BEATISSIMUS FUNDATOR promptissimus fuerit ac cupidissimus ad ædem Musis ac sedem excitandam: nil tamen prohibere opinamur, qvin fingere hæc & alia impunè liceat.

ACTU SECUNDO,

Post argumentatorem (JOH. RUDOLPHUM à Cöpph / EQ. VAR.) comparebit iterum *Dynastia*, suum expositura desiderium de Scholâ provinciali erigendā. Deliberabit ideo cum suis Statibus non solum ex Eqvestri, sed & Civitatum ordine. Vices Nobilium in hâc disceptatione sustinebunt *Apollo & Mars* (PAULUS Mittelhäuser / LIPPERSD. THUR.) qvorum ille, qvod proposuit *Dynastia*, svadebit, argumento petito ab utili; hic contrà disvadebit, tanquam rem non adeò utilem. Civitatum nomine disputabunt invicem *Eubulia* (GEORG. CHRISTOPH. à Braun / EQ. MISN.) ac *Dysbulia* (Ehrenfried LEVIN. à Maundorff / EQ. MISN.) ex qvibus hæc Dynastiæ institutum improbabit, cùm ab illegitimo, tūm & iniqvo, illa verò Scholæ fundationem laude dignam judicabit ex æqvitatis consideratione. *Dynastia* propositi laudabilis tenax, disfvasionibus insuper habitis, ad ulteriorem deliberationem differet rem omnem.

ACTU TERTIO,

Cujus Argumentator futurus est JOH. CASPAR. Schreyer / GER; *Dynastia* de constantiâ sui propositi dilucidius exponet. Evidem *Apollo & Eubulia*, et si novis ostendent argumentis, consultum omnino esse, ut Gymnasium aliquod provinciale excitetur; tamen, arduum illud

illud ac difficile esse opus, simul monebunt. Verum nec ullâ difficultate à proposito dimoveri se patietur Dynastia, & divinitus missa accedet *Pronœa* seu *Providentia DEI* (HEINR. SIGISM. Marqvart/SCHL. EIZ.) cum *Spe* (MARTIN. BERNHARDO Müller / LOBENSTEIN.) ostensura, & fieri per DEI gratiam posse, quidquid moliatur tantâ cum laude Dynastia, & futuros esse nunquam non ex illufrissimâ Ruthenorum Prostapiâ, qui singulari clementiâ prosecuturi, & tanquam in sinu blandiusculè foturi sint suum illustre Rutheneum.

ACTU QVARTO,

Post *Argumentatores* CAROLUM FRIDERICUM ab Ende / & HEINR. Gottfried à Raschau / EQQ. VAR. Deliberatio instituetur de modo constituendi Scholam & docendi methodo. Igitur *Hyperepmania* seu Elatio animi in rebus scholasticis (ADAM HEINR. à Maundorff/EQ. MISN.) non nisi academica & sublimia docenda, nec alia, quam præstantissima ingeniorum in novam Scholam admittenda esse, favebit. Id verò disfavebit *Prudentia Scholastica*, (MICHAEL Bößwetter/PLAVIA-VAR.) De ratione etiam ac modo docendi inter se disceptabunt *Ametbodia*, (JO. CHRISTOPH. Wolff/GER.) & *Eumezbodia*, JO MATTH. Boldel/BYRUTHA-FRANC. Sed dum meliora eligit Dynastia, & cum gaudio methodum probatiorem arripit, Deumq; precatur, ut mala omnia clementer avertere velit; ab inferis emergent Mars, Fames, (JO. WILHELM. Spengler / ADORF:VAR.) & Pestis, (ISAACUS Spengler/NEUKIRCH:VAR.) & pessima quævis comminabuntur. Quæ maladum deprecatur Dynastia, cœlitus interim missa accedet *Dei Potentia* (GUSTAVUS Bonacker/OPPURG. THUR.) abactura hostes, ac divinam assitentiam promissa.

ACTU QVINTO,

Cujus *Argumentores* erunt GEORG. DIETERIC. Feuerlein/ HELMBRECHTA - VAR. JOH. DOROTHEUS Röber/GER. & JO.CAR.FRID. à Cappi/EQ.VAR Postquam Dynastia, quid & quomodo docendum sit in novo Gymnasio, stabilivit ac constituit, tandem & de disciplinâ morum ac vitæ deliberationem instituit. Et hanc quidem fvatet *Pronœa*, *Salus Publica*, & *Amor patriæ*, modum verò disciplinæ tradit ipsa *Disciplina Scholastica*, AD. CHRISTOPH. Treher/GREIZA-VAR. Postea comparent, tanq; adnovitii, nomina daturi Gymnasio, & ideo se commendant Vitia quædam, nempe *Morum Licentia* (ÆGID: Wild/PLAV:VAR.) *Ebrietas* (MARC. Müßbaum/CIZA-MISN.) *Doxosophia* sive vana eruditionis Persvasio (JOH. Gottfried Steinhäuser/PLAV:VAR.) nec non *Ignavia s. Otium*, STEPH. Roth. KNAV:VAR. Sed quoniam his vitiis nullus concedi locus debet aut potest in Christianâ ac piâ Scholâ; ideo non increpantur modo, sed & à Disciplinâ Scholasticâ profligantur, & exesse penitus è Scholâ jubentur. Tandem accedet *Invidia*, (JO. FRID. MASIUS NETSCH:VAR.) mala plurima Scholæ novæ comminatura. Sed hanc abget *Pronœa* & amolietur, De cætero *Fama*, GEORG.CAR. Gentsch/VOIGTSB. VAR.) laudes ILLUSTRISSIMORUM RUTHENORUM ac Scholæ propalabit: *Tempus* etiam (JO. GEORG.FRID. à Wolframstorff/EQ. VAR.) Jubilæum celebrabit, quia nunc tertius quadrans à Gymnasi fundatione, per DEI gratiam præterfluxit. *Loco Epilogi Pietas* (JO. HEINR. Schmid/GER.

Yb 918 JK

GER.) totum Actum gratiarum actione ac precibus concludet. Neq;
v. dissimulandum est, seriis hisce & LUDICRA QVÆDAM SCHOLASTICA, & idiomate quidem vernaculo, in eorum gratiam, qui
fortè Latina non intelligunt, immixtum iri; quâ de re peculiari Sche-
dula exponetur. Qvin & præter dictam suprà Oden, aliæ etiam, nem-
pe sub frontispicium Actus totius, hinc post medium in laudem BE-
ATISSIMI FUNDATORIS, & tandem post Epilogum in encomium
ILLUSTRISSIMORUM CONSERVATORUM & pro IPSORUM
incolumitate decantabuntur. Et hæc quidem, auxiliante Gratiâ Di-
vinâ, peragentur Die Mercurii ac Jovis. Cui Die Veneris horis ante-
meridianis succedit DISPUTATIO PUBLICA, ut & hujus generis
exercitio cathedra nova consecretur & quasi imbuatur: à meridie au-
tem repetentur LUDICRA ILLA SCHOLASTICA, pridie
seorsim lusa, nunc LUDICRIS POETICIS additis, ut & Cives
honestiores, & qui disciplinæ nostræ Alumnis benè cupiunt, Scho-
lamque amant, præ cæteris habeant, quo delectentur. Atq; hoc mo-
do SOTERIA celebrare GYMNASII in *DEI* præcipue *honorem*, ac
debitam erga ILLUSTRISSIMOS NUTRITIOS gratitudinem lu-
bet, imo & par est. Solebat cœca gentilitas, ex malis liberata, Diis,
quos Averruncos appellabat, victimas in grati animi tesseram offerre.
Offerimus simile quid & nos hodie, non quidem fictitiis illis Numini-
bus, sed DEO immortali atque æterno, quod haec tenus adesse clemen-
ter Rutheneo illustri, idemque eripere tot malis, & ab ipso vindicare
interitu toties liberali manu voluit. Coronam ob servatos cives quer-
ceam dabant Romani, qui in periculo tuiti erant forti animo ac manu
civem. Qvin & ILLUSTRISSIMIS RUTHENIS NOSTRIS, cum
à Civibus, tum & Peregrinis innumeræ hujuscmodi coronæ debe-
antur propter servatos ingenti multitudine cives; quotusquisque tam
scævæ mentis est, qui negatum eat? Faciunt id sane ubivis locorum cum
gratissima beneficiorum deprædicatione, qui Gymnasii nostri doctri-
nis aut ipsi innutriti sunt, aut suos innutritos esse recordantur. Igitur
ad SOTERIA ISTHÆC RUTHENEI PUBLICA primùm ILLU-
STRISSIMOS COMITES AC DOMINOS, JUNIORIS LINEÆ
RUTHENOS, COMITES AC DOMINOS A PLAVIA, DOMI-
NOS IN GREIZA, CRANNICHFELDA, GERA, SCHLEIZA
ET LOBENSTEINIO, DOMINOS AC NUTRITIOS
NOSTROS GRATIOSISSIMOS, humillimo mentis affectu,
deinde & PLURIMUM VENERANDOS DNN. INSPECTO-
RES, nec non, QVOTQVOT ERUDITOS AC STUDIIS FAU-
TORES FOVET GERA NOSTRA, submissè, observanter & ami-
cè rogitamus, ut cras, ad Actum Oratorium, cathedræ sub horam no-
nam antemeridianam, perendie autem ad Actum Dramaticum, The-
atri inauguralem, sub ipsam pomeridianam primam, clementer, per-
quam gratiœ ac benevolè comparere velint. DEUM veneramur
suplices, velit suâ paternâ bonitate prosperare has pariter & omnes
alias actiones Scholasticas, velit & damnum posthac omne, omnes ve-
ritatis hostes, ac inimicos pacis à patriâ nostrâ, ab aris ac templis, à la-
ribus atq; fortunis, ab illustri denique Schola provinciali longissimè
arcere. P.P. Geræ d. X. Julij, A.O.R. ○ Icc. LXXXIII.

F.H.24.14.

De Divina protectione et conservacione 3.
Ruthenici Geraciensis

(X202-1153)

Yb
918

SOTERIA
ILLUSTRIS RUTHENEI,
IN HONOREM DEI

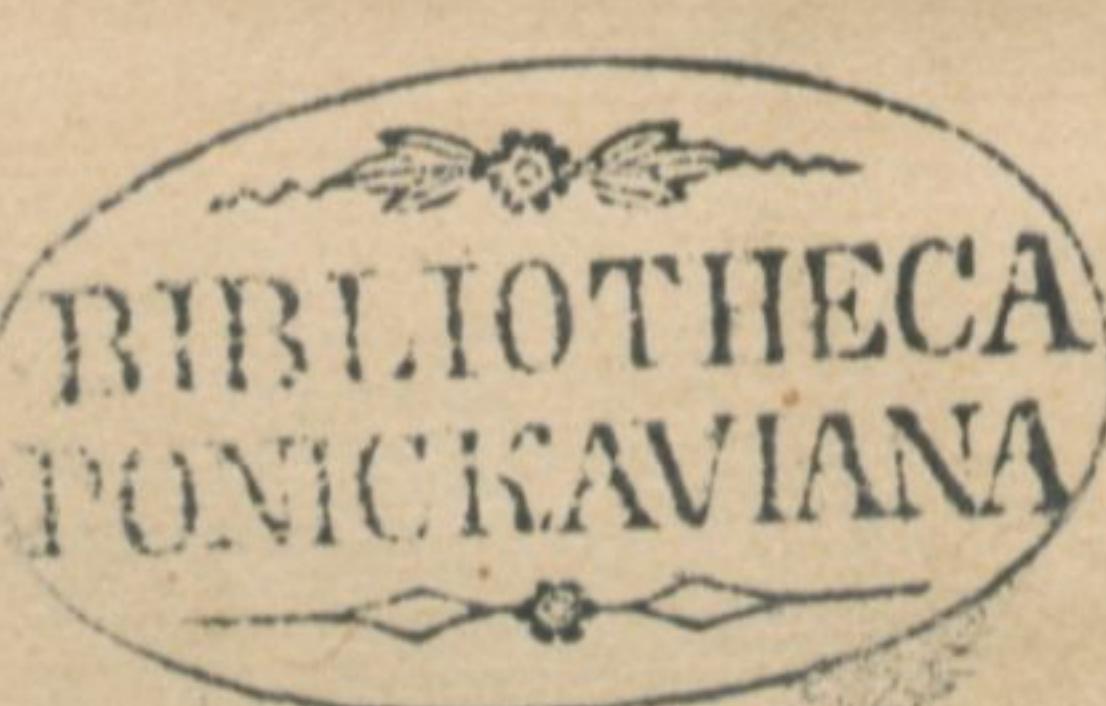
ILLUSTRIS

DN. HE
DN. HE
DN. HE
DN. HE
DN. HE
Junioris Linea
Dominorum à Pl
felda, Ge
INAUGU
CUM N

IN COLLEGIO
Cras, Deo

AD Q
HIDEM G
Per quam Vener
IN S
HOSPITES IT
INT
Humillimè, C

M. JOHAN
G

GERÆ, TYPIS GEORGI HEINRICI MÜLLERI.

Pla Viro.
M. JOH. GEORG. FRAN
KIO, Neuburgensis
diacono bene meritiss.
Fautor singulariter col.
1 officio mittit.